

Vlinderbos
JENAPLAN BASISCHOOL

Anti-pestprotocol

Versie juli 2022

Waarom een pestprotocol?

Op Vlinderbos willen we de kinderen een veilige sfeer en een goed pedagogisch klimaat bieden. We willen een school zijn waar iedereen met plezier naartoe gaat en waar elk kind zich op zijn eigen niveau kan ontwikkelen en zijn of haar talenten kan ontplooien. Je kunt je pas goed ontwikkelen als je lekker in je vel zit en je veilig voelt.

Waar mensen zijn en samenkomen bestaat de kans op pesten. Het is daarom belangrijk dat we met elkaar duidelijke richtlijnen hebben afgesproken om op terug te kunnen vallen wanneer er zich zo'n situatie voordoet.

Natuurlijk is het altijd beter om pesten te voorkomen. Een goed en veilig pedagogisch klimaat op school en in de groep draagt daartoe in hoge mate bij. Op Vlinderbos gaat daar dan ook de eerste aandacht naar uit. De leerkrachten zorgen ervoor dat de kinderen zich binnen hun stamgroep veilig voelen, dmv afspraken in de groep en door een open sfeer in klas te creëren waarin de kinderen veel met elkaar en de leerkracht kunnen bespreken. Het team zorgt ervoor dat ook op het schoolplein deze veiligheid wordt geboden, door middel van duidelijke regels en afspraken.

We streven ernaar om een school te zijn waar je met elkaar jezelf kunt zijn.

Het is een ontwikkelingsproces om te leren met elkaar om te gaan op een manier die voor iedereen fijn is. Vaak gaat dit vanzelf goed. Soms gaat het mis en kan het voorkomen dat een kind (systematisch) door andere kinderen wordt gepest.

Wanneer er sprake is van pesten is het goed om beide kanten goed te belichten. De school kiest er niet voor om kinderen te beoordelen als behorend bij "kwaad of goed". We maken allemaal weleens een verkeerde beslissing of reageren verkeerd. Kinderen hebben het recht daarin te worden begeleid en te worden opgevoed. Ouders* hebben die opvoedplicht evenals leerkrachten. "Jij hoeft je niet onveilig te voelen door het gedrag van de ander en die ander hoeft zich niet onveilig te voelen door jouw gedrag".

Deze anderen zijn:

1. Jouw klasgenoten en andere leerlingen op school;
2. De leerkrachten, de directie, de ouders van andere kinderen;
3. Jouw ouders

In zo'n geval is het belangrijk dat de leerkracht ziet, en te weten komt, dat er een probleem in de groep is.

Het is goed om dit protocol te hebben waarin we het pestgedrag bij kinderen benaderen. Het biedt aan alle betrokkenen duidelijkheid.

*Overall waar ouder(s) staat bedoelen we ook verzorger(s)

Wat is pesten?

Plagen of pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is deze:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt vaak achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht niet altijd uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. Daarom is het belangrijk de kinderen te leren de leerkracht over pestgedrag te informeren.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. De Kanjertraining gaat ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn. Cruciaal in het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester. Zolang deze het pesten blijven aanmoedigen, is het voor de pester moeilijker om hiermee te stoppen. Heerst er in een klas een mentaliteit van respect en vertrouwen, dan zal er minder gepest worden dan wanneer er een onveilige sfeer heerst, waarin kinderen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep.

Voorbeelden van pestgedrag

Met woorden:

vernederen, belachelijk maken
schelden
dreigen

Lichamelijk:

met bijnamen aanspreken
gemene briefjes, miltjes, sociale media
trekken aan kleding, duwen en sjoeren
schoppen en slaan

Achternvolgen:

krabben en aan haren trekken
opzettelijk ruw doen bij de gymles
opjagen en achterna lopen
in de val laten lopen, klem zetten of rijden
opsluiten

Uitsluiting:

opwachten na schooltijd
doodzwijgen en negeren
uitsluiten van feestjes
buitensluiten bij groepsopdrachten
buitensluiten bij gym

Stelen en vernielen:

afpakken van bijv. kledingstukken, tas of schoolspullen
kliederen op andermans spullen

Afpersing: banden lek prikken, fiets beschadigen
dwingen om geld of spullen af te geven
het afdwingen om iets voor de pestende leerling te
doen

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen, of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te maken, dus in onveilige situaties.

Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze praten 'te netjes' of juist niet. Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over.

De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en proberen ze zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer "vraagt" er immers om gepest te worden.

Pestgedrag heeft vaak ook een dieperliggende oorzaak, bijvoorbeeld uit onzekerheid over jezelf of uit jaloezie naar andere kinderen toe.

De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vriendjes of vriendinnetjes te verliezen. De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

Pestgedrag wordt op Vlinderbos niet geaccepteerd, daarom hebben we met elkaar het pestprotocol opgesteld.

Pestprotocol Jenaplanschool Vlinderbos

Om dit pestprotocol goed te laten werken moeten we ons bewust zijn van de volgende punten:

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokkenen, dus leerkrachten, ondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
2. De school is actief bezig met het pedagogisch klimaat, waarin pestgedrag niet past.
3. Leerkrachten en ondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren, of wanneer dit niet het geval is omdat pesten veelal achter de rug van een leerkracht om gebeurt, een open klimaat creëren zodat het pestgedrag besproken kan worden.
4. De school beschikt over een pestprotocol en kan dit gebruiken.
5. De school heeft preventieve lessen, om het pestgedrag te voorkomen en bespreekbaar te maken en informeert ook ouders hierover.

School is verantwoordelijk om pestgedrag te voorkomen:

- Het team van Vlinderbos is geschoold en iedereen is gecertificeerd kanjertrainer, ook wordt de nascholing gevolgd door het team.
- De kanjermethode wordt in alle klassen gehanteerd, de groepsregels worden hierop gebaseerd en aan het begin van ieder schooljaar met de kinderen besproken.
- Als het nodig is bespreken de leerkrachten met de groep het gedrag dat zij zien en ook wordt er aandacht besteed aan pestgedrag tijdens kringgesprekken en wordt het samenwerken en leven met elkaar bevorderd.

Wanneer er sprake is van pesten:

Wanneer er sprake is van pesten is het van belang dat alle partijen gesteund en serieus genomen worden.

- De gepeste leerling moet worden gesteund; het probleem wordt serieus genomen, er wordt naar oplossingen gezocht.
- De leerling die pest, moet worden geconfronteerd met zijn of haar gedrag en de gevolgen hiervan, de achterliggende oorzaken van het pestgedrag worden serieus genomen.
- De middengroep / meelopers moeten worden betrokken en gesteund bij dit probleem, want het is immers een probleem dat de hele groep aangaat. De groep is mede verantwoordelijk voor de groepssfeer.

Stappenplan bij pesten op Vlinderbos

Stap 1:

Ouder, leerkracht of leerling, komt als eerste met de signalen van het pestgedrag bij de leerkracht van het kind*.

- De leerkracht neemt dit serieus en praat hierover met de betrokken leerlingen.
- De pester moet zich bewust worden van het effect wat zijn/ haar gedrag heeft op de ander.
- Er worden afspraken gemaakt en die worden wekelijks even kort besproken, met beide partijen.
- Ouders van beide partijen worden geïnformeerd.
- De leerkracht maakt verslag van wat er gedaan is.

* als de leerkracht en/of ouder behoefte heeft aan meer ondersteuning, dan kan de intern begeleider of anti-pestcoördinator en/of directeur en/of het bestuur worden ingeschakeld.

Stap 2:

Houdt het pestgedrag stand, gebeurt het weer.

- De leerkracht blijft met de kinderen in gesprek, betreft de klas erbij.
- De IB'er of anti-pestcoördinator wordt ingeschakeld/ op de hoogte gesteld.
- Ouders van beide partijen worden betrokken bij een oplossing.

Stap 3:

- De directie wordt op de hoogte gebracht van het probleem.
- Ouders komen op een gesprek waar ook de IB'er en/of anti-pestcoördinator bij aanwezig kan zijn.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om de leerling die blijft pesten tijdelijk buiten de groep te plaatsen.

Stap 4:

- Er wordt deskundige hulp gevraagd, om een passende en structurele oplossing voor dit pestprobleem te vinden. Dit gaat in gezamenlijk overleg (school/ouders)

Stap 5:

- In heel extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden van school.
- Het bestuur wordt hiervan op de hoogte gesteld en ook de leerplichtambtenaar/onderwijsinspectie.
-

Tips:

- Op www.pestweb.nl staan allerlei tips voor kinderen en leerkrachten.

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Geef uw kind positieve aandacht en complimenten.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld, zowel op het plein als op sociale media.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Kies geen partij.